

Defensores dels Drets Humans

**PROPOSTES D'ACTIVITATS
DIDÀCTIQUES
2018 / 2019**

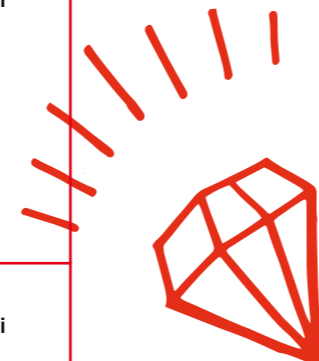
Índex

■ Quadre d'activitats	2
■ Esquema de correspondències	3
■ Quadre resum	4
■ Presentació	7
■ Activitat 1. Dret a l'educació en drets humans	8
■ Activitat 2. Drets dels infants	10
■ Activitat 3. Dret a la pau	12
■ Activitat 4. Treballar per viure, viure per treballar	14
■ Activitat 5. Dret al medi ambient: viure sense...	16
■ Activitat 6. Drets de les persones LGTBI	18
■ Activitat 7. Drets de les minories	20
■ Activitat 8. Dret a la llibertat d'opinió i d'expressió	22
■ Activitat 9. Ciutats defensores - Persones defensores	24
■ Activitat 10. Drets de les persones refugiades i la població migrant	26
■ Material complementari	28

Editat per: Ciutats Defensores dels Drets Humans
Coordinació: Fons Català de Cooperació al desenvolupament
Autoria: Montse López i Elena Díez-Villagrasa, membres d'AHEAD - Associació d'Educaores i Educadors en Drets Humans
Juliol 2018

Quadre d'Activitats

Núm.	Dret	Breu resum	Edat	Competències
A01	Educació en drets humans Art. 26.2 Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH)	Joc de rol / Priorització: Imaginem que hem de viatjar cap a una nova terra. Per tal d'arribar-hi hem de llançar tot allò que no necessitem	12+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria
A02	Drets dels Infants Convenció Internacional dels Drets de l'Infant (CDI)	Debat / Priorització: Decidim quins articles de la Convenció dels Drets de l'Infant i escollim i parlem de la interdependència entre drets	12+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i la interacció amb el món físic
A03	Dret a la pau Art. 2 Declaració Universal dels Drets Humans Emergents (DUDHE)	Teatre-imatge: Creem "imatges" sobre un conflicte o situació de violència. Posteriorment, representen com seria una "imatge de pau" en la mateixa situació	12+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic Artística i cultural
A04	Dret a un salari just Art. 7 Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals (PIDESC)	Joc de rol: Fem una simulació sobre les condicions laborals: les qüestions de salaris diferents pel mateix treball, la discriminació en el lloc de treball i les polítiques de baixos salaris.	12+	Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria
A05	Dret al medi ambient Art. 3 Declaració Universal dels Drets Humans Emergents (DUDHE)	Debat / Visionat: reflexionem sobre l'impacte mediambiental del nostre consum partint de l'embotellat del nostre esmorzar i sobre la producció dels productes de consum visionant el vídeo "La història de les coses"	12+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic Matemàtica
A06	Dret de les persones LGTBI Art. 2 Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH) Declaració sobre orientació sexual i identitat de gènere	Posicionament / Debat: Ens ubiquem en l'espai segons categories. Fem un quadre d'exemples i reflexionem sobre les etiquetes estereotipades	12+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic
A07	Drets de les Minories Declaració sobre els drets de les persones pertanyents a minories nacionals o ètniques, religioses i lingüístiques	Joc de rol: Ens posem a la pell d'una altra persona i es plantegen les desigualtats com a motiu de discriminació i exclusió a les minories	15+	Comunicativa, lingüística i audiovisual Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic Artística i cultural

Núm.	Dret	Breu resum	Edat	Competències
A08	Dret a la llibertat d'opinió i expressió Art. 19 Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH)	Visionat / Debat: Visionem curt "No penso callar" d'Amnistia Internacional. Escrivim afirmacions o preguntes entorn a la llibertat d'expressió i fem debat en format peixera	15+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic
A09	Drets humans en general Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH) Dret a la llibertat d'opinió i expressió Art. 19 Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH)	Joc de targes / Recerca: Donem informació mitjançant un joc de targes sobre les persones defensores convidades per tal d'estimular la recerca entorn a les seves històries de vida i lluites.	15+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic Artística i cultural
A10	Dret de les persones refugiades i la població migrada Art. 14 Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH)	Joc de rol / Priorització: Ens posem en la pell d'una altra persona i segons les notícies decidim què fem: si deixariem casa nostra o no, si deixariem casa nostra però en el nostre país, o si deixariem el nostre país	15+	Social i ciutadana Comunicativa, lingüística i audiovisual Coneixement i interacció amb el món físic Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

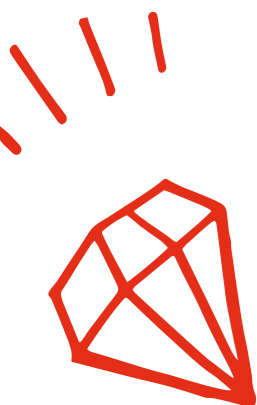
	A01	A02	A03	A04	A05	A06	A07	A08	A09	A10
Spitou Mendy (Senegal)	●			●			●		●	●
Manal Tamimi (Palestina)	●		●				●		●	●
Ahmed Ali (Egipte)	●							●	●	●
Margarita Pineda (Hondures)	●		●		●		●		●	●
Marisa Franco (EEUU)	●			●		●	●		●	●
Janahuy Paredes (Mèxic)	●		●					●	●	
Tun Khin (Birmània)	●		●				●		●	●
Ramón Esono (Guinea Equatorial)	●		●					●	●	

Defensor/es i activitats

Persones defensores		A01	A02	A03	A04	A05
		Joc de rol Priorització	Debat Priorització	Teatre-imatge	Joc de rol	Debat Visionat
		+12	+12	+12	+12	+12
		Imaginem que hem de viatjar cap a una nova terra. Per tal d'arribar-hi hem de llançar tot allò que no necessitem	Decidim quins articles de la Convenció dels Drets dels infants escollim i parlem de la interdependència entre drets	Creem "imatges" sobre un conflicte o situació de violència. Posteriorment, representen com seria una "imatge de pau" en la mateixa situació	Fem una simulació sobre les condicions laborals: les qüestions de salaris diferents pel mateix treball, la discriminació en el lloc de treball i les polítiques de baixos salaris.	Reflexionem sobre certs recursos naturals mitjançant les situacions "Viure sense...". Visionem un documental per reflexionar sobre la relació d'aquests recursos i la
Spitou Mendy (Senegal)	Activista sindical defensor dels drets dels migrants i drets laborals dels jornalers sense terra d'Andalusia	●			●	
Manal Tamimi (Palestina)	Activista defensora del dret a la pau i dret a la llibertat de reunió i associació pacífiques	●		●		
Ahmed Ali (Egipte)	Fotoperiodista i activista defensor del dret a la llibertat d'informació, expressió i opinió	●				
Margarita Pineda (Hondures)	Líder indígena defensora del dret al mediambient i els drets de les minories ètniques i nacionals	●		●		●
Marisa Franco (EEUU)	Activista defensora dels drets de les persones migrants, de les dones i els drets LGBTI+	●			●	
Janahuy Paredes (Mèxic)	Activista en lluita contra les desaparicions forçades i defensora dret a la veritat, justícia i	●		●		
Tun Khin (Birmània)	Activista defensor del drets de les minories nacionals, ètniques i religioses i el dret d'asil	●		●		
Ramón Esono (Guinea Equatorial)	Dibuixant i activista en defensa del dret a la llibertat d'informació, expressió i opinió	●		●		

Defensor/es i activitats

Persones defensores		A06	A07	A08	A09	A10
		Posicionament Debat	Joc de rol	Visionat Debat	Joc de targes Recerca	Joc de rol Priorització
		+12	+15	+15	+12	+15
		Ens ubiquem en l'espai segons categories de sexe, orientació sexual, identitat i rols de gènere. Fem un quadre d'exemples i reflexionem sobre els estereotips i la discriminació.	Ens posem a la pell d'una altra persona i es plantegen les desigualtats com a motiu de discriminació i exclusió a les minories	Visionem curt d'Aministia Internacional. Escrivim afirmacions o preguntes entorn a la llibertat d'opinió i expressió i fem debat en format peixera.	Donem informació mitjançant un joc de targes sobre les persones defensores convidades per tal d'estimular la recerca entorn a les seves històries de vida i lluites	Ens posem en la pell d'una altre persona i segons les notícies decidim què fem: si deixariem casa nostra o no, si deixariem casa nostra però en el nostre país, o si deixariem el nostre país
Spitou Mendy (Senegal)	Activista sindical defensor dels drets dels migrants i drets laborals dels jornalers sense terra d'Andalusia		●		●	●
Manal Tamimi (Palestina)	Activista defensora del dret a la pau i dret a la llibertat de reunió i associació pacífiques		●		●	●
Ahmed Ali (Egipte)	Fotoperiodista i activista defensor del dret a la llibertat d'informació, expressió i opinió			●	●	●
Margarita Pineda (Hondures)	Líder indígena defensora del dret al mediambient i els drets de les minories ètniques i nacionals		●		●	●
Marisa Franco (EEUU)	Activista defensora dels drets de les persones migrants, de les dones i els drets LGBTI+	●	●		●	●
Janahuy Paredes (Mèxic)	Activista en lluita contra les desaparicions forçades i defensora dret a la veritat, justícia i			●	●	
Tun Khin (Birmània)	Activista defensor del drets de les minories nacionals, ètniques i religioses i el dret d'asil		●		●	●
Ramón Esono (Guinea Equatorial)	Dibuixant i activista en defensa del dret a la llibertat d'informació, expressió i opinió			●	●	

Presentació

Ciutats Defensores dels Drets Humans és un projecte conjunt entre el Fons Català de Cooperació al desenvolupament, la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, l'Institut de Drets Humans de Catalunya i l'Institut Català Internacional per la Pau, amb la participació de municipis catalans i altres institucions, que vol donar a conèixer la feina dels defensors i defensores dels drets humans al conjunt de la ciutadania dels municipis participants. Igualment es busca evidenciar i conscienciar a la ciutadania de les ciutats participants sobre la necessitat d'integrar la defensa dels drets humans en la nostra tasca quotidiana.

Un dels principals objectius del projecte és sensibilitzar a les persones més joves, no només amb les visites de les persones defensores dels drets humans als centres educatius, sinó també amb un treball a l'aula amb enfocament d'educació en drets humans, basat en metodologia participativa i vivencial. Aquest quadern que us presentem pretén ser una caixa d'eines d'aprenentatge significatiu tant per adquirir coneixements sobre drets humans, així com, i sobretot, per tal que el jovent pugui desenvolupar les habilitats i actituds necessàries per a la promoció i defensa dels drets humans.

El recurs pedagògic referent d'aquest quadern és el "Manual Petit Compass d'Educació en Drets Humans per a Infants" del Consell d'Europa, traduït al català per AHEAD - Associació d'Educaadores i Educadors en Drets Humans. Algunes de les propostes didàctiques d'aquest quadern estan basades en activitats d'aquest manual, així com en activitats de recursos pedagògics de Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, Amnistia Internacional i Escola de Cultura de Pau. En tot cas, sobre les activitats de referència podeu trobar més informació seguint l'enllaç de la proposta didàctica.

Amb aquestes propostes vinculades a un dret en concret, els joves podran familiaritzar-se amb els drets humans mitjançant l'experiència viscuda tant en l'activitat com en la vida quotidiana, i d'aquesta manera podran sentir empatia amb les persones defensores dels drets humans i la seva tasca. Tot i que hi ha propostes per a la franja d'edat a partir de 12 anys i, d'altres per als i les joves a partir de 15 anys, us recomanem que valoreu la capacitat de reflexió del vostre grup, i us animem a adaptar d'altres activitats encara que siguin una franja d'edat superior o inferior.

Activitat 4: Treballar per viure, viure per treballar

Desenvolupament:

1.- S'introdueix a les persones participants en l'activitat explicant que serà una simulació on tindran un rol: treballadors/es d'una fàbrica. Com a treballadores de la fàbrica tenen un indicatiu. En aquest moment se'ls posa un gomet a la roba, sense explicar el perquè de les diferències (si tenim els gomets justos i organitzats, se'ls poden passar i escollir elles mateixes).

2.- Assegudes al seu lloc es reparteixen fulls de paper i es dona la benvinguda a la fàbrica de vaixells, la més important del sector, i es mostra un model de vaixell de paper. La persona facilitadora es presenta com el/la cap de la fàbrica. A partir d'aquest moment demana silenci i concentració en la tasca i dona les instruccions.

- Es pagarà segons el seu rendiment diari de producció: conforme el nombre de figures de papiroflèxia produïdes passats cada 10 minuts.

- Com es reconeix les diferents aptituds de les persones empleades, la fàbrica posa a disposició de les mateixes suport a la formació: l'empresa no té inconvenient que entre els treballadors/es es donin suport, i opcionalment es poden repartir algunes còpies d'instruccions per fer els vaixells de papiroflèxia.

3.- **RONDA I** - Jornada 1: Les participants realitzen la tasca durant 10 minuts. A les quatre persones amb GOMET VERMELL se les dona instruccions diferents durant aquest temps per tal reflexionar sobre TEMPORALITAT, MOBILITAT, INESTABILITAT: "Ara sí, ara no. Ara t'has de canviar de lloc (cadira)". Passats els 10 minuts el/la cap fa el repartiment de salaris (sense tenir en compte ni la qualitat ni la quantitat de figuretes produïdes, sinó el gomet que porten). Si hi ha enrenou per la injustícia, es mana callar. S'ha de mencionar que cap persona té motiu de queixa perquè tothom ha rebut, almenys, el mínim salarial legal. En el cas de les persones amb gomet blau s'argumenta que han estat menys "productius".

Objectius:

- Prendre consciència sobre les injustícies i discriminacions que es donen en l'àmbit laboral.
- Introduir la tasca sindical en relació a la defensa dels drets humans i la situació concreta als camps de cultiu d'Almeria
- Familiaritzar les persones participants sobre la situació actual en la producció de matèries primeres

Edat:

12+

Temps:

90 minuts

Competències:

- Social i ciutadana
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

Materials:

- Gomets de colors (mínim 5 colors o formes diferents)
- Targes on estiguin escrits els sous de la taula Fulls de paper DIN A4
- Instruccions per crear figureta de papiroflèxia, que es poden cercar en línia (opcional)
- Còpies dels articles o accés a internet per lectura en línia (per a cada participant)

4.- **RONDA II** - Jornada 2: Abans de començar, s'avisava a les persones amb gomet groc que aquesta ronda han d'estar amb els braços plegats. Durant la jornada 2 es continua donant instruccions diferents a les persones amb gomet vermell. Passats els 10 minuts el/la cap fa el repartiment de salaris (sense tenir en compte ni la qualitat ni la quantitat de figuretes produïdes, sinó el gomet que porten). Si hi ha enrenou per la injustícia, s'argumenta que hi ha crisi i han baixat els salaris. Si hi ha queixes, aquesta vegada es permet que les expressin i parlin entre elles. Quan es percebi que s'escalfa l'ambient, s'atura la simulació i es passa a la reflexió. Si les participants encara no reaccionen, es pot fer una tercera ronda, empitjorant "les condicions".

5.- Es dona temps per tal que les participants es calmin i surtin del seu personatge/rol insistint que allò fet era una simulació o joc de rol, una dinàmica que agafa elements de la vida real i els simplifica per tal d'extreure'n aprenentatges. En aquest moment expliquem quina "etiqueta" els estava atorgant cada gomet. També que el motiu per no deixar

treballar a les persones amb el gomet groc (dones) era que s'havien quedat embarassades. Demanem, per tal que surtin del paper atorgat, que tothom es tregui el gomet i digui en veu alta: ja no sóc un treballador/a, sóc en/la... (i digui el seu nom).

6.- **Reflexionem** per parts i començant per un repàs de la simulació o joc de rol:

- Com us heu sentit durant l'activitat? Si és diferent en cada moment, diferencieu-ho.

- Entorn de les condicions laborals: Què ha succeït durant la producció de figuretes de papiroflèxia? Quines eren les condicions? Quines indicacions del "cap de la fàbrica" heu anat rebent algunes de vosaltres?

- Entorn de la desigualtat salarial: Què ha passat en el moment de pagar la feina feta? Quins creieu que han sigut els criteris? Com heu reaccionat? I a la segona ronda? És justificable un salari diferent per la mateixa feina realitzada per una dona i un home? Per què?

- Entorn de l'organització col·lectiva: L'empresa no tenia inconvenient que us donéssiu suport entre vosaltres. Us heu ajudat? Per què?

- Entorn de les condicions de vida: Creieu que amb els diners aconseguits és possible viure a l'Estat Espanyol? I mantenir una família?

- Creieu que aquesta simulació pot vincular-se a alguna realitat existent a prop nostre?

- És justa la discriminació salarial per qüestions de gènere, origen o edat? Creieu que els infants han de treballar? I que les dones deixin de cobrar si es queden embarassades? Hi ha lleis i normativa que ho prevenen? Aquestes aconsegueix frenar les desigualtats?

- Les condicions per fer la vostra tasca (les indicacions que anava donant el cap de fàbrica), tenen alguna relació amb el món laboral actual? (atur, condicions precàries, temporalitat, etc.).

- Poden tenir conseqüències aquestes condicions laborals en relació als drets humans?

- Creieu que hi ha alguna manera per lluitar contra aquestes injustícies? Quin paper tenen els sindicats?

7.- Llegim individualment l'entrevista a Spitou Mendey publicada al dossier del Programa Ciutats Defensores dels Drets Humans Tardor 2018 (<http://ciutatsdretshumans.cat/dossiers>)

- Coneixeu aquestes condicions de les persones treballadores de la terra a l'Estat Espanyol?

- Està vinculat amb el que hem parlat a la reflexió anterior, després de la simulació?

- Què és i què fa exactament un sindicat? Quina relació té amb els drets humans?

- És important la tasca que fa l'Spitou Mendey o persones com ell?

Recomanacions

- Els vaixells de paper poden ser substituïts per una altra forma de papiroflèxia més coneguda per les participants, o inclús una altra tasca que considerem més fàcil per a elles.

- És important que durant la part de reflexió indicada per aquesta finalitat les participants puguin sortir del seu rol i entendre quin era l'objectiu, de manera que es desvinculin als sentiments de ràbia o frustració sobre elles mateixes i puguin vincular-ho a altres persones reals que ho estan patint. En la transició entre les dues rondes (on es donen les primeres injustícies), és possible que les participants, en el seu rol de treballadores vulguin organitzar una "vaga". En aquest cas potser no és possible realitzar la segona ronda - tot i que recomanat -, però cal aprofitar per a la reflexió (organitzar-se contra les injustícies i discriminacions).

- És possible que les participants no hagin sentit a parlar mai d'un sindicat, pel que serà necessari introduir o aclarir conceptes. Pot passar el mateix amb algunes lleis de protecció laboral.

Propostes de continuïtat

- Llegim l'article "[Organizaciones humanitarias denuncian las condiciones inhumanas de los agricultores inmigrantes en el sur de España](#)" (The Guardian, 2011) per tal de reflexionar sobre les condicions laborals que es denuncien.

- Fem recerca per grups sobre el camí que fan els productes que mengem fins que arriben a la nostra taula, incorporant el preu que cobren les persones implicades. Mostrem en una gràfica els percentatges dels salaris en comparació amb el que paguem nosaltres com a consumidores finals.

- Per reflexionar sobre les nostres responsabilitats com a consumidores fem l'activitat "05. Dret al Medi Ambient" d'aquesta mateixa guia.

Activitat 6: Drets de les persones LGTBI

Desenvolupament:

1.- Expliquem que anomenarem parelles de categories indicant un lloc en l'espai que representa cada categoria (ex: cada extrem d'una línia imaginària que va a banda i banda de l'espai). Demanem a les persones participants que s'ubiquin en un punt de la línia segons amb quina categoria s'identifiquin:

- Mascle - Femella
- Home - Dona
- Masculí - Femení
- Heterosexual - Homosexual

2.- Demanem a les participants que facin grups de tres a cinc persones (segons el nombre de participants) i donem a cada grup un sobre amb targetes de categories i targetes d'exemples.

3.- Demanem als grups que han d'aparellar els exemples amb la categoria que creuen que correspon, consultant al diccionari si tenen algun dubte sobre alguna paraula.

4.- Demanem als grups que exposin el seu quadre de categories i exemples en un full de paperògraf o DIN A5 i comparteixin amb la resta de grups com l'han construït.

5.- Reflexionem:

- Creieu que les categories de sexe són només mascle i femella? Quines altres hi ha?
- Creieu que els rols de gènere són només masculí i femení? Quins altres hi ha?
- Creieu que les categories d'identitat de gènere són només home i dona? Quines altres hi ha?
- Creieu que l'orientació sexual es defineix només per heterosexual o homosexual? Quines altres hi ha?
- Creieu que alguns d'aquests exemples estan exclosos del sistema binari de gènere actual (lo "normativizat" o considerat normal)? Per què?
- Amb quines "etiquetes" (paraules, frases o actituds) es discrimina a aquestes persones?

Objectius:

- Distingir entre les categories de sexe, identitat i rols de gènere i orientació sexual
- Reflexionar sobre els estereotips de gènere: com es creen i com es reproduïxen
- Sensibilitzar sobre la vulneració de drets que pateixen les persones LGTBI

Edat:

+12

Temps:

De 45 a 60 minuts

Competències:

- Comunicativa, lingüística i audiovisual
- Coneixement i la interacció amb el món físic
- Social i ciutadana

Materials:

- Targetes de categories i d'exemples en relació a sexe i gènere (material complementari)
- Fulls de paperògraf o DIN A5
- Cel·lo o blue-tack

- De quina manera creieu que els estereotips de gènere afecten la manera que tractem les persones?
- Per què els estereotips sexistes o de gènere limiten els drets humans de les persones?
- Heu patit alguna vegada una discriminació per raó d'aquests estereotips? Com us heu sentit?
- Sou conscients d'haver discriminat algú per raó d'aquests estereotips? Com us he sentit?
- Què podem fer per "trencar" amb els estereotips sexistes i de gènere que discriminen?

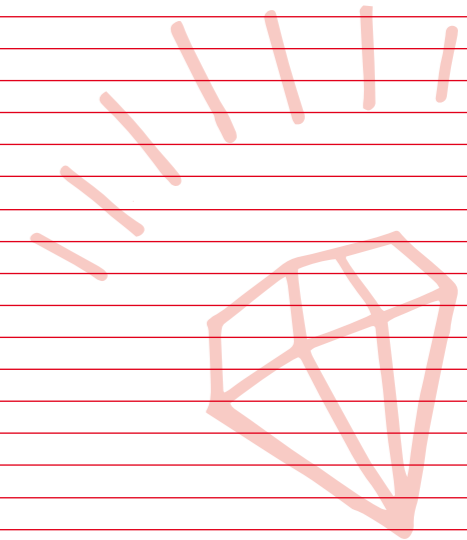

Recomanacions

- Si en el grup hi ha persones que han estat víctimes d'assetjament per la seva orientació sexual o identitat o rol de gènere, hem de ser especialment curosos a l'hora de tractar el tema i valorar si la persona i el grup estan preparats emocionalment per parlar sobre situacions personals.
- En el pas 1 és possible que hi hagi confusió sobre els conceptes. Podem preguntar a les participants si coneixen les diferències i aprofitem per introduir els conceptes ni binaris, o podem demanar que de moment s'ubiquin allà on creguin i que després aclarim conceptes.
- Aclarim els conceptes no binaris ni jerarquizats de categories de sexe, identitat i expressió (rol) de gènere, i orientació sexual. Per això recomanem el [marc conceptual i recomanacions metodològiques](#) de la campanya educativa "Ni uniformes ni etiquetes: per una escola i un món intercultural i amb equitat de gènere" de la Fundació Akwaba, elaborat pel col·lectiu Lo Relacional.

Propostes de continuïtat

- Repetim el pas 1 de l'activitat i demanem a les persones participants que s'ubiquin de nou en l'espai segons les categories després d'haver aclarit els conceptes:
  - Mascle - Femella
  - Home - Dona
  - Masculí - Femení
  - Heterosexual - Homosexual
- Fem recerca sobre quines campanyes de sensibilització en defensa i promoció dels drets dels col·lectius LGTBI hi ha en el nostre municipi i a l'àmbit nacional i internacional.

NOTA: Activitat basada en «Sessió 2 Bloc Secundària» de la [Guia Pedagògica Ni Uniformes ni etiquetes- Primera fase](#), de la Fundació Akwaba.

Activitat 7: Drets de les minories

Desenvolupament:

1.- Expliquem que aquesta activitat és un joc de rol i creem un ambient tranquil. Convidem a les persones participants a asseure's (preferiblement al terra) i a romandre en silenci durant una estona, fent respiracions profundes amb els ulls tancats.

2.- Repartim les targetes de rols a les participants i els hi demanem que les llegeixin, les guardin i no les mostrin a ningú. Per ajudar a les participants a construir un retrat dels seus rols i de les seves vides, els convidem a pensar un nom pel seu personatge i llegim alguna de les següents preguntes amb pauses, mentre escoltem música suau de fons:

- Com era la teva infantesa?
- En quin tipus de casa vas viure? Quantes persones hi vivíeu? Qui formava part de la teva família?
- Quina classe de jocs vas jugar? Amb qui jugaves? Què t'agradava fer?
- Anaves a l'escola? A quina escola? Quines matèries t'agradaven més?
- Quin tipus de treball tenien els teus pares?
- Què fèieu durant les vacances?
- Com és la teva vida diària ara?
- On vius? Amb qui?
- La teva família és diferent a la de la infantesa? I els teus amics o amigues?
- Treballes? En què? Amb els diners que guanyes en tens prou per cobrir les teves despeses?
- Què fas al matí, a la tarda, a la nit?
- Què fas en el teu temps lliure? Què fas en les teves vacances?
- Què et fa feliç? Què t'emociona? Què t'enfada? Què et posa trist? A què tens por?

Objectius:

- Promoure l'empatia amb les persones que pertanyen a minories ètniques, religioses, lingüístiques i socials
- Fomentar la comprensió de la diversitat i les relacions interculturals
- Prendre consciència sobre la desigualtat d'oportunitats a la societat

Edat:

+15

Temps:

De 45 a 60 minuts

Competències:

- Social i ciutadana
- Comunicativa, lingüística i audiovisual
- Coneixement i la interacció amb el món físic

Materials:

- Targetes de rols i situacions (veure material complementari)
- Un espai obert
- Un aparell d'àudio i música tranquil·la i suau.

3.- Demanem a les participants que romanguin en silenci absolut formant una fila, un al costat de l'altre (com en una línia de partida). Els hi fem saber que es llegirà una llista de situacions. Cada vegada que puguin contestar "sí" a la situació, hauran de fer un pas al capdavant. En cas contrari, hauran de romandre en el lloc on estan i no moure's. Si la frase pot ser certa per a aquesta persona que estan imaginat, llavors, han d'avançar un pas endavant. Si no, s'han de quedar quiets.

- La teva família és diferent a la de la infantesa? I les teves amistats?

- Treballes? En què? Amb els diners que guanyes en tens prou per cobrir les teves necessitats?

- Què fas al matí, a la tarda, a la nit?

- Què fas en el teu temps lliure? Què fas en les teves vacances?

- Què et fa feliç? Què t'emociona? Què t'enfada? Què et posa trist? A què tens por?

4.- Demanem a les participants que romanguin en silenci absolut formant una fila, un al costat de l'altre (com en una línia de partida). Els hi fem saber que es llegirà una llista de situacions. Cada vegada que puguin contestar "sí" a la situació, hauran de fer un pas al capdavant. En cas contrari, hauran de romandre en el lloc on estan i no moure's. Si la frase pot ser certa per a aquesta persona que estan imaginat, llavors, han d'avançar un pas endavant. Si no, s'han de quedar quiets.

5.- Llegim les situacions d'una a una. Es fa una pausa entre elles per donar temps a les participants que facin, o no, un pas al capdavant i tirar una mirada al voltant per fixar-se en les posicions de les altres participants. Les convidem a respirar profundament cada vegada que decideixen sobre una situació i revisin com se senten i com està el seu cos.

6.- Al final, convidem a les participants a fixar-se en les seves posicions finals. Llavors els hi donem un parell de minuts per sortir del rol abans de passar a la reflexió (per exemple: respirant, comptant fins a tres i dient en veu alta el seu nom propi).

7.- Reflexionem:

- Què ha passat en aquesta activitat? Com us sentiu? Com està el vostre cos?

- Us ha estat fàcil o difícil de fer el rol que us ha tocat? Per què?

- Com us heu construït la identitat d'aquesta persona a qui representàveu? Us heu inspirat en alguna persona?

- Com us heu sentit imaginant-vos com aquesta persona? Tenia quelcom amb comú amb vosaltres?

- Com us heu sentit quan fèieu un pas endavant? I quan no?

- Si fèieu passes endavant sovint, quan us heu adonat que la resta no avançaven tant com vosaltres?

- Per què creieu que la persona que representàveu avançava o no avançava?

- Heu sentit en cap moment que no es respectaven o que es vulneraven els vostres drets humans?

- Creieu que això que ha passat aquí passa també en el món que vivim? Per què creieu que passa?

- Què fa que algunes persones tinguin més o menys oportunitats que a d'altres? Què fa que hi hagi desigualtats socials?

Recomanacions:

- Les sis últimes targetes de rol han estat pensades per donar peu a parlar de les realitats de les que parteixen les persones defensores del Programa CDDH Tardor 2018, però algunes d'elles poden resultar molt llunyanes i desconegudes per als participants. Pot ser útil haver realitzat abans l'activitat "09. Persones defensores" d'aquesta mateixa guia i/o aprofundir posteriorment amb la lectura de les entrevistes del dossier del Programa Ciutats Defensores dels Drets Humans Tardor 2018 <http://ciutatsdretshumans.cat/dossiers>

- Si no podem fer aquesta activitat prèvia, modifiquem o creem les pròpies targetes de rol de manera que siguin properes a la realitat de les participants i al context actual, mantenint l'equilibri de gènere i diversitat i tenint cura d'evitar posar en evidència participants que es puguin trobar en una situació personal que pugui ser massa semblant a la d'una targeta de rol en concret.

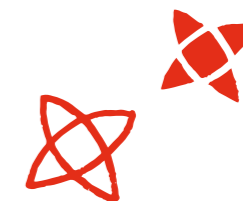
- Parem especial atenció a les participants que es puguin trobar inquietes, tocades emocionalment, que no aconseguixin sortir del rol un cop acabat l'exercici, o que mostrin un comportament poc habitual, i intentem parlar individualment amb aquestes persones.

Propostes de continuïtat

- Algunes de les minories a les que pertanyen les persones defensores del Programa CDDH Tardor 2018 també han patit processos migratoris (forçats o no), pel que pot realitzar-se a continuació l'activitat "10. Refugiades" d'aquest guia.

- Fem una recerca sobre les minories que hi ha al municipi: quines dificultats, oportunitats i reptes tenen, quines aportacions fan a la comunitat i quins deures i responsabilitats tenen cap a aquestes persones elles mateixes, la comunitat i el govern.

- Convidem a representants de minories o de grups de suport presents al municipi per tal que comparteixin les seves dificultats, reptes i aportacions.

Activitat 8: Dret a la llibertat d'opinió i expressió

Desenvolupament:

1.- Visualitzem el vídeo breu “[No penso callar](#)” d'Amnistia Internacional. Després de la visualització demanem a les persones participants quines idees i emocions expressen les persones protagonistes en relació a la llibertat d'expressió i opinió.

2.- Demanem a les participants que facin una pluja d'idees sobre les limitacions o vulneracions que es poden donar en la llibertat d'informació, expressió i opinió, tant al nostre entorn més proper (aula, escola, família, amistats) com en altres entorns (en l'àmbit municipal, estatal i internacional).

3.- Demanem a les participants que per parelles escriguin en una targeta una afirmació o pregunta sobre l'exercici de la llibertat d'expressió i opinió i les seves limitacions o dificultats. Recollim les targetes i fem una tria per proposar en el debat.

4.- Situem quatre cadires en un cercle al centre de la sala, apuntant cap al centre (és a dir, formant una ronda). Dues de les cadires representaran opinions a favor de l'afirmació (amb cartell enganxat que posi “a favor”) i dues en contra de la mateixa (amb cartell enganxat que posi “en contra”). Aquestes cadires formen la peixera. Se situen més cadires als voltants per fora del cercle intern, també apuntant al centre.

5.- A continuació expliquem les pautes per a fer un debat en format peixera:

- Quatre persones ocupen les cadires de la peixera. Aquestes persones participants són els peixos. La resta de les participants seuen en les cadires addicionals per fora de la peixera i són les observadores. No pot quedar mai cap cadira buida a la peixera, ni poden estar les mateixes quatre persones en el debat tota l'estona.

- Només els peixos poden parlar. Tothom que vulgui expressar la seva opinió s'aproparà a la peixera i farà un copet a l'esquena de la persona a la qual vol substituir (tenint en compte si està a una cadira “a favor” o “en contra”). S'evitarà entrar a la peixera per a repetir arguments.

Objectius:

- Entendre el dret a la llibertat d'informació, expressió i opinió i les seves limitacions o vulneracions
- Comprendre la importància de la participació en les societats democràtiques
- Millorar les aptituds personals per tal d'assolir el consens

Edat:

+15

Temps:

60 minuts

Competències:

- Social i ciutadana
- Comunicativa, lingüística i audiovisual
- Coneixement i la interacció amb el món físic

Materials:

- Ordinador amb accés a internet i altaveus
- Projector i pantalla
- Targetes en blanc i retoladors
- Cadires (tantes com persones participants)
- Dos cartells “a favor” i “en contra”

- Establir un temps de debat per a cada tema; es podrà tallar abans si es creu que s'han esgotat els arguments.

6.- Reflexionem:

- Com us sentiu ara? Com us heu sentit durant el debat?

- Quan éreu peixos opinant?

- Quan éreu observadores sense poder opinar?

- Quan us han fet el copet a l'esquena per sortir de la peixera?

- Ha estat fàcil escoltar els arguments dels altres? Ha estat fàcil pensar i expressar arguments?

- Han canviat les vostres idees a mesura que escoltàveu nous arguments?

- Amb quines idees us quedeu de tot el que s'ha parlat?

- Creieu que és important que totes i tots participem expressant la nostra opinió? Per què?

- A banda de parlant o en un debat, de quines maneres es pot expressar una persona? (escrivint articles d'opinió, a través de l'art, amb la manera de vestir, etc.)

- Per poder tenir una opinió i expressar-la, què necessitem prèviament? (dret a la informació)

- Quins altres drets o llibertats han de garantir-se per tal de que és pugui fer realitat la llibertat d'expressió (dret a llibertat de pensament i consciència, llibertat d'associació, etc.)

- Hi ha límits per a la llibertat d'expressió?

- Quan i perquè es poden veure limitades o vulnerades la llibertat d'informació, expressió i d'opinió? Existeix censura al nostre país? A l'escola? A la ciutat?

Recomanacions

- Aclarim que en aquest exercici la gent és lliure d'expressar opinions polèmiques o poc convencionals, sempre sense ofendre a cap de les persones presents. Convidem també que tothom pugui expressar opinions i punts de vista amb els que no necessàriament estiguin d'acord, per tal de mantenir viu el debat i fer l'esforç de posar-se a la pell de les persones amb diferents opinions.

- Moderem el debat dinamitzant-lo amb les afirmacions i preguntes dels post-its o d'altres que tinguem preparades, assegurant que se segueixin les regles de la peixera i controlant el temps.

Propostes de continuïtat

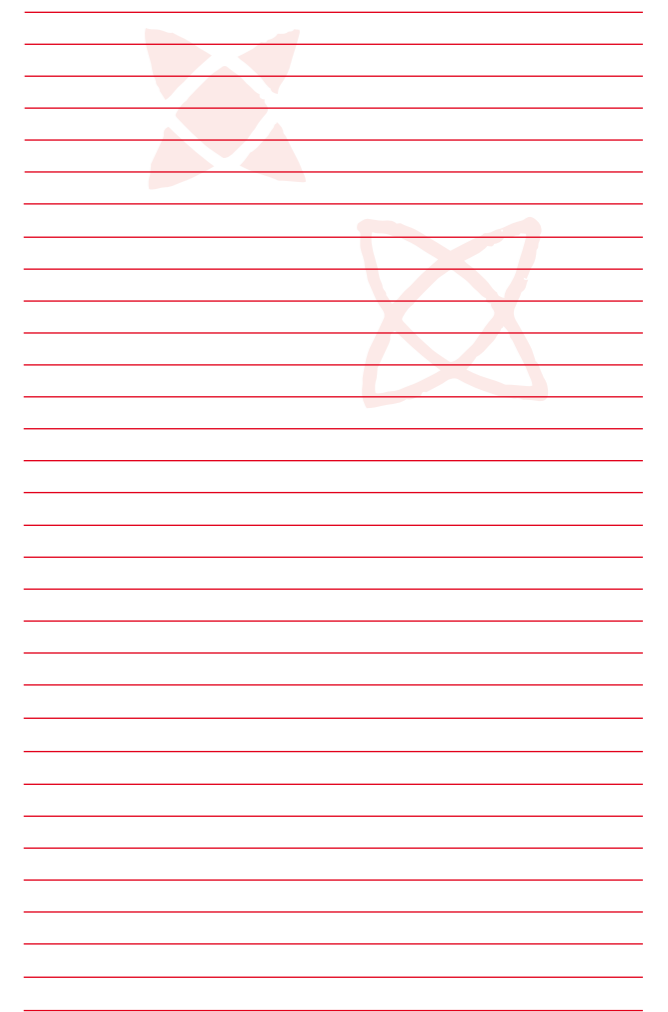
- Podem llegir directament les entrevistes del dossier del Programa Ciutats Defensores dels Drets Humans Tardor 2018 (<http://ciutatsdretshumans.cat/dossiers>) especialment les de Ramón Esono - dibuixant -, Ahmed Ali - fotoperiodista - i Janahuy Paredes - Fundadora de COFADDEM “Alzando Voces”, comitè que promou entre d'altres, el dret a l'esclarament dels fets i la veritat històrica.

- Podem aprofundir sobre les vides dels activistes del Programa Ciutats Defensores dels Drets Humans Tardor 2018 especialment vinculats al dret a la llibertat d'expressió amb l'activitat “9. Persones Defensores” d'aquesta mateixa guia.

- Proposem a les participants fer de fotoperiodistes, com l'Ahmed Ali (Egipte), creant un fotorelat sobre alguna vulneració de drets humans al nostre municipi (un relat curt acompanyat de fotografies). Podem trobar més informació sobre aquesta tècnica a la Sessió 3 Art i IAP sobre drets humans de la Guia Pedagògica “[Desfem les desigualtats](#)” de la Fundació Akwaba (pàg. 61- 65).

- Fem un article d'opinió en relació al que hem après amb aquesta activitat sobre la participació i ho publiquem al blog del nostre centre educatiu.

NOTA: Activitat adaptada de «37. Un pas endavant» del [Petit Compass. Manual d'Educació en Drets Humans per a Infants](#) del Consell d'Europa, traduït i adaptat per AHEAD - Associació d'Educatrices i Educadors en Drets Humans.

Activitat 10: Drets de les refugiades i població migrant

Desenvolupament:

- 1.- Demanem a les persones participants que facin una pluja d'idees de les coses que els hi agrada sobre el lloc on viuen i ho escriviu a la pissarra. A continuació, demanem a les participants que creuen que passaria si aquestes coses els hi fossin arravatades, que creuen que farien i a on anirien.
- 2.- Expliquem que aquesta activitat és un joc de rol, on a cadascuna se li repartirà un paper i hauran de prendre decisions sobre si deixarien casa seva segons les notícies que els hi anirem donant.
- 3.- Donem a cada persona participant una targeta de rol que, segons el nombre de participants s'han de repetir sense que ho sàpiguen. Quan repartim les targetes de rols els hi demanem que després de llegir-les, tanquin els ulls i s'imaginin qui és aquesta persona: quines necessitats, preocupacions, desitjos, motivacions i emocions té.
- 4.- Expliquem que llegirem una sèrie de notícies, i que tot i que són inventades hi ha gent que passa per situacions reals molt similars. Cada participant ha de decidir si la situació descrita en la notícia els faria deixar casa seva o no, deixar casa seva però quedar-se en el seu país, o deixar el seu país. Expliquem que una cantonada de l'habitació representarà casa seva, una altra la resta del país, i una altra la resta del món. Podem posar una etiqueta gran a cada cantonada amb el títol.
- 5.- En cada notícia totes les participants hauran de començar a casa seva. Quan hi hagi una nova notícia cada participant s'haurà de moure o quedar a la cantonada segons considerin, sense importar el que esculli la resta de participants.

Objectius:

- Analitzar les causes per les quals la gent migra
- Introduir els conceptes de persona refugiada i sol·licitant d'asil
- Fomentar l'empatia amb les persones migrants i refugiades

Edat:

+15

Temps:

De 60 a 90 minuts

Competències:

- Comunicativa, lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

Materials:

- Targetes de rols (veure material complementari)
- Situacions i notícies (veure material complementari)

6.- Després de cada notícia demanem a les participants que en silenci pensin com s'han sentit i perquè han escollit aquella cantonada i contempli quantes persones hi ha cada cantonada. En aquelles situacions que les participants han decidit marxar, fem en veu alta les següents reflexions per tal que hi pensin:

- Per què has pres aquesta decisió? Com et sents?
- Què necessites pel viatge? I per la casa nova?
- Com afecta la teva decisió a la teva comunitat?

7.- Reflexionem:

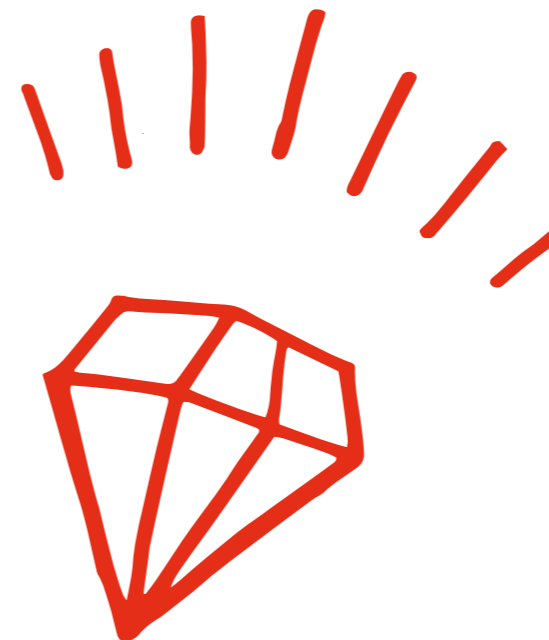
- Com us heu imaginat el vostre personatge?
- Hi ha hagut diferències entre les quals teníeu el mateix personatge?
- Com us heu sentit cada vegada que decidíeu marxar de casa? I no marxar?
- Us heu sentit especialment vulnerables pel vostre rol? Per què?
- Per què heu fet aquesta elecció? Us he sentit lliures d'escollir el que volíeu fer?
- Per què creieu que la gent marxa de la seva ciutat o del seu país?
- Com són vulnerats els seus drets humans?
- Quina relació té amb les experiències i històries de vida de les persones migrants, refugiades o sol·licitants d'asil?

Recomanacions

- Per tal d'ajudar a les persones participants a identificar-se amb el propi rol, creem un ambient d'introspecció amb música tranquil·la.
- Per tal d'ajudar a les persones participants que es desprenguin del personatge abans de la reflexió, demanen que tanquin els ulls i facin tres respiracions conscients i després es moguin per la sala per deixar el personatge.
- Introduïm què és una persona refugiada i la diferència entre conceptes: migrant, refugiat/a, sol·licitant d'asil i apàtrida.

Propostes de continuïtat

- Algunes de les persones defensores del Programa CDDH s'han vist forçades a marxar del seu país (i són sol·licitants d'asil o migrants), i d'altres, treballen per la defensa dels drets de les persones migrades. Llegim les entrevistes del dossier del Programa Ciutats Defensores dels Drets Humans Tardor 2018 (<http://ciutatsdretshumans.cat/dossiers>)
- Fem una recerca sobre grups de persones migrants, refugiades i sol·licitants d'asil al municipi o país, inclòs fotos, històries, cites i mapes.
- Fem una recerca sobre la protecció internacional i espanyola a les persones refugiades i sobre el dret d'asil.

Hand-drawn sketches of a flower-like shape and a star-like shape, both in red ink, positioned above a series of horizontal red lines for writing.

NOTA: Activitat basada en "B1. Deixaries casa teva?" de la [Maleta Refugi: treballar a l'escola el dret d'asil i les persones refugiades](#) de Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat CCAR.

Activitat 2: Drets dels infants

Targetes de drets relacionats amb els articles del conveni internacional de drets de l'infant

<p>Dret a la no discriminació Article 2 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a no patir discriminació per cap motiu, inclosos raça, color, sexe, llengua, religió, opinió, origen, estatus social o econòmic, discapacitat, naixement o qualsevol altra qualitat seva, dels seus pares o tutors legals.</p>	<p>Dret a l'interès superior de l'infant Article 3 CDI</p> <p>Totes les accions i decisions que afectin els infants han d'estar basades en allò que és millor per a ells.</p>	<p>Dret a la vida i al desenvolupament Article 6 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a viure i créixer en bones condicions. Els governs haurien de garantir la seva supervivència i un desenvolupament saludable.</p>
<p>Dret a la no separació dels pares Article 9 CDI</p> <p>No s'han de separar els infants dels seus pares si no és pel seu benestar. Si els pares se separen, els infants tenen dret a mantenir el contacte amb tots dos. S'ha de permetre que les famílies que viuen a països diferents puguin moure's d'un a l'altre i reunir-se com a família.</p>	<p>Dret a respectar les opinions dels infants Article 12 CDI</p> <p>Quan els adults prenen decisions que afecten els infants, aquests tenen dret a dir lliurement què creuen que hauria de passar i que es tinguin en compte les seves opinions.</p>	<p>Llibertat d'expressió i informació Article 13 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a buscar, trobar i compartir informació a través de tots els mitjans. La televisió, la ràdio i els diaris haurien d'oferir informació que els infants poguessin entendre, i no haurien de promoure materials que els perjudiquessin a ells o als altres.</p>
<p>Dret a la privacitat, l'honor i la reputació Article 16 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a la privacitat. La llei ha de protegir-los d'atacs contra la seva forma de vida, reputació, família i llar.</p>	<p>Dret a protecció contra la violència Article 19 CDI</p> <p>Els Estats han de garantir que l'infant estigui ben atès i protegit davant de qualsevol tipus de violència, maltractaments, abús, negligència o abandonament mentre està sota la tutela dels seus pares, tutors legals o qualsevol altre persona responsable de cuidar-se.</p>	<p>Atenció alternativa i adopció Articles 20 i 21 CDI</p> <p>Si els pares o tutors legals no poden cuidar-se dels infants, l'Estat té l'obligació de proveir els infants d'atenció alternativa, respectar l'origen religiós, cultural i ètnic de l'infant, i assegurar-se que només les institucions autoritzades duen a terme adopcions.</p>

Material complementari

Activitat 2: Drets dels infants

Targetes de drets relacionats amb els articles del conveni internacional de drets de l'infant

<p>Infància amb discapacitats Article 23 CDI</p> <p>Els infants amb discapacitat tenen dret a rebre atenció especial, suport i educació, de manera que puguin arribar a tenir una vida plena i independent i participin tant com puguin en la comunitat.</p>	<p>Dret a la salut i els serveis sanitaris Articles 24 i 26 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a una atenció sanitària de qualitat, a la seguretat social, a aigua neta, a aliments nutritius i a un entorn net i a educació per a la salut, per tal que estiguin sans i estalvis. Els països rics, a més, han d'ajudar els països més pobres a assolir aquests objectius.</p>	<p>Dret a un nivell de vida Adequat article 27 CDI</p> <p>Els pares o tutors legals tenen la responsabilitat d'oferir unes condicions de vida adequades al desenvolupament de l'infant. L'Estat ha de proporcionar serveis i ajuda als pares o tutors legals.</p>
<p>Dret a l'educació Article 28 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a rebre educació en escoles que respectin la seva dignitat humana. L'educació primària ha de ser gratuïta i obligatòria. Els països rics han d'ajudar els països pobres a assolir aquest objectiu.</p>	<p>Comunitats minoritàries i indígenes Article 30 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a aprendre i practicar les tradicions, la religió i la llengua de la seva família, tant si aquestes són les mateixes que les de la majoria de les persones al seu país, com si no ho són.</p>	<p>Dret al lleure, la cultural i els jocs Article 31 CDI</p> <p>Els infants tenen dret a relaxar-se i jugar, així com a unir-se en un ampli ventall d'activitats recreatives, culturals i artístiques.</p>
<p>Protecció en conflictes armats Article 38 CDI</p> <p>Els Estats no han de permetre que els menors de 15 anys (menors de 18 en majoria de països europeus) siguin reclutats ni que participin en els combats en temps de guerra. Els infants que viuen en zones que estan en guerra han de rebre una protecció especial.</p>		

Activitat 4: Treballar per viure, viure per treballar

Taula per a la persona facilitadora

		Nº de gomets	Salari Ronda I	Salari Ronda II
Home marroquí	Gomet Blau	4	44 euros	30 euros
Home subsaharià	Gomet vermell	4	60 euros	35 euros
Dona	Gomet groc	4	50 euros	No han treballat, no cobren (motiu: es queden embarassades)
Infant	Gomet verd	4	44 euros	25 euros
Home espanyol	Gomet negre	La resta de participants	70 euros	44 euros
Salari mínim per 8 hores: 44 euros				

Activitat 6: Drets de les persones LGTBI

Categories

Sexe	Identitat de gènere
Rol de gènere	Orientació sexual

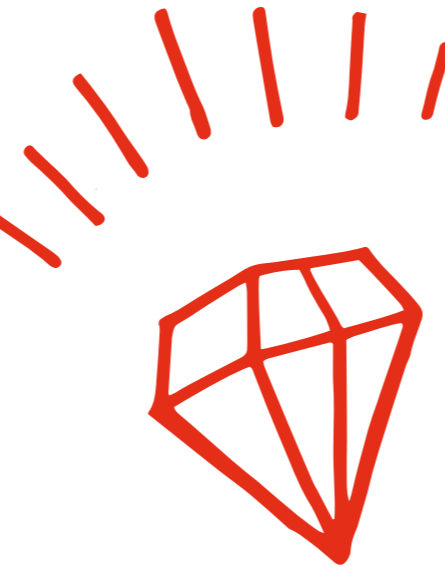
Exemples

Mascle	Femella	Intersexual
Home	Dona	Transgènere
Masculí	Femení	Noia masculina
Transexual	Noi femení	Homosexual
Heterosexual	Bisexual	Asexual

Activitat 7: Drets de les minories

Propostes de targetes de rols

Ets el propietari d'una empresa d'importacions i exportacions divorciat	Ets una estudiant universitària, filla del gerent d'una oficina bancària
Ets una noia roma que mai va acabar l'escola i que es dedica a la venda ambulat	Ets una persona discapacitada que només es pot moure en cadira de rodes
Ets un jove amazic de la regió del Sàhara- Sahel, sense feina ni llar, que va emigrar amb només 12 anys	Ets la filla de l'ambaixador de Noruega en el país on vius
Ets una dona lesbiana educada en l'Islam pels teus pares que van emigrar des de Marroc	Ets fill d'un immigrant xinès que té un pròsper comerç de menjar ràpid
Ets una mare soltera sense feina en un barri perifèric d'una gran ciutat d'Amèrica Llatina	Ets una persona gran que va migrar als Estats Units des d'una comunitat indígena a Chiapas (Mèxic)
Ets un jove palestí d'un poble de Cisjordània on s'ha establert un assentament israelià. El teu pare està detingut per l'exèrcit per intentar defensar uns terrenys on teníeu oliveres plantades.	Ets una dona d'origen africà sense papers que treballa als camps de collita de la maduixa sense contracte
Ets una jove refugiada Rohingya a la que se't va denegar la nacionalitat birmana al teu país d'origen, i per tant ets apàtrida.	Ets una dona indígena d'Hondures a qui han expropiat les seves terres per tal de fer-ne una explotació minera.

Activitat 7: Drets de les minories

Propostes de situacions

- Mai has passat per una dificultat financera greu.
- Tens un habitatge adequat amb electricitat, aigua, telèfon i televisor.
- Pots utilitzar i beneficiar-te d'internet.
- Sents que el teu idioma, religió i cultura són respectats en la societat en la qual vius.
- Pots parlar i llegir la teva llengua materna més enllà del teu àmbit familiar.
- Sents que la teva opinió en assumptes socials i polítics són importants, i que els teus punts de vista són escoltats.
- Altres persones et consulten sobre diferents assumptes
- No tens por de ser detingut per la policia.
- Saps a on anar per demanar consell i ajuda quan ho necessites.
- Tens protecció social i mèdica adequada a les teves necessitats.
- Pots anar de vacances una vegada a l'any.
- Pots convidar als teus amics i amigues a sopar a casa teva.
- Mai t'has sentit discriminada a causa de la teva identitat de gènere o orientació sexual.
- Sents que pots estudiar i pots escollir la teva professió.
- No tens por a ser assetjat/da o atacat/da als carrers, mitjans o xarxes socials.
- Pots votar en les eleccions nacionals i locals.
- Pots celebrar les festes religioses més importants amb els teus familiars i amitats.
- Pots participar en un seminari internacional o anar de vacances a l'estranger.
- Pots anar al cine, teatre o concerts almenys una vegada al mes.
- No tens por pel teu futur o el dels teus fills i/o filles.
- Pots comprar roba nova almenys una vegada cada tres mesos.
- Pots enamorar-te de la persona de la teva elecció sense prejudicis socials.
- Pots anar de la mà de la teva parella al carrer sense por a agressions o insults.
- Sents que les teves competències són apreciades i respectades en la societat en la qual vius.
- Tens una vida interessant i ets positiu sobre el teu futur.

Activitat 9: Ciutats defensores - Persones defensores

Era encara petit quan va veure, a la televisió, un vídeo que mostrava com uns soldats israelians mataven un nen palestí davant del seu pare. El nen es deia Muhammad al-Durrah, i va morir a la Franja de Gaza el 30 de setembre del 2000. Les imatges li van deixar una empremta profunda. Va començar a interessar-se per la causa palestina i, quan va ser una mica més gran, va començar a treballar amb grups juvenils que donaven suport a persones refugiades de Palestina que vivien a Egipte

Al 2012 va començar a treballar oficialment per la Comissió Egípcia de Drets i Llibertats. Després d'haver estat detingut cinc dies l'estiu del 2014, va assabentar-se a l'octubre del 2015 que havia estat condemnat a 25 anys de presó. Va tenir sort: un advocat amic seu era als jutjats quan va sortir la sentència, i va poder avisar-lo.

Més endavant, va implicar-se plenament en el Moviment 6 d'Abril, que tindria un paper fonamental en la caiguda del règim de Hosni Mubarak. Diplomata en Informàtica, la revolució va convertir-lo en fotoperiodista. Va publicar en diversos mitjans egipcis.

“Egipte ha estat ostatge dels militars des del 1952, quan es va proclamar la república. I quan parlo dels militars no estic atacant les persones que formen part de l'exèrcit, sinó els comandaments.” Ahmed Ali (Egipte)

Davant del perill d'acabar empresonat, va sortir d'Egipte cap a Uganda, on es va quedar durant dos mesos. Després es va traslladar a Kènia i, al cap de tres mesos, va arribar a Espanya. Va viure primer a València i, actualment, resideix a Madrid. Ha passat pel Programa de protecció temporal de defensores i defensors de drets humans d'Amnistia Internacional. Ara, després que li hagin denegat la sol·licitud d'asil, resta a l'espera que li acceptin l'apel·lació.

L'any 2009 a Hondures, arran del cop d'Estat contra el govern de Manuel Zelaya, es produeixen concessions irregulars a empreses mineres i projectes hidroelèctrics de rius i terrenys al departament de La Paz, a la zona on habita la comunitat indígena lenca, d'on és la nostra activista.

Des del MILPAH, l'activista denuncia la manca de consultes prèvies, lliures i informades amb relació als projectes que afecten el seu territori, tal com estableix el Conveni 169 de l'Organització Internacional del Treball (OIT).

En resposta, neix el Moviment Indígena Lenca Independent de La Paz (MILPAH). L'activista participa en la fundació d'aquesta organització, de la qual és actualment secretària d'actes i acords.

“Diuen que som indis estúpids. Però aquests projectes no ens ofereixen cap benefici, només la pèrdua dels nostres recursos naturals.” Margarita Pineda (Hondures)

Durant tres anys i mig, ella ha integrat la Comissió Ciutadana de Transparència de la municipalitat de San José. La seva participació en aquest organisme va finalitzar el passat mes de març, i ara forma part del Comitè de la Dona de la Xarxa Societat Civil (RSC), un espai municipal de coordinació de diferents actors comunitaris.

Activitat 9: Ciutats defensores - Persones defensores

Ella viu a Nabi Saleh, un poble d'aproximadament 600 habitants situat a Cisjordània, en territori ocupat per Israel des del 1967. Al 2009, colons israelians d'un assentament proper van prendre el control d'una de les principals fonts d'aigua de la localitat. Quan això va passar, com explica l'activista, "dues tercers parts de les terres del poble ja havien estat confiscades per diferents raons".

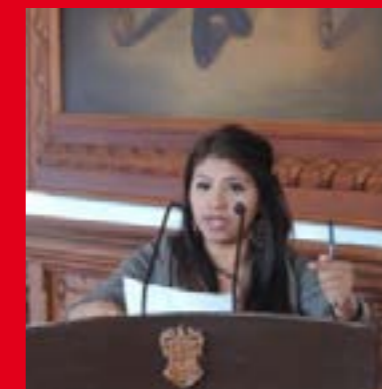
La vida de l'activista va canviar radicalment el 26 de setembre de 2007. Va ser el dia en què el seu pare, José Francisco Paredes Ruiz, va ser desaparegut prop de Morelia, a l'Estat de Michoacán, en circumstàncies que encara a dia d'avui es desconeixen. Ell era militant de la Fundació Diego Lucero, una organització ciutadana que treballa en la promoció i defensa dels drets humans, i que està especialitzada en la denúncia de les desaparicions forçoses a Mèxic.

El 9 de desembre de 2009, els i les habitants de Nabi Saleh van organitzar la primera de les manifestacions setmanals que, a dia d'avui, continuen mantenint cada divendres. "La resposta israeliana és sempre brutal", assegura l'activista. En aquestes protestes hi juguen un paper fonamental dones com ella. "Participem en la presa de decisions sobre les protestes, els temes i les diferents activitats a l'interior i l'exterior del poble".

"No deixaré de resistir a l'ocupació. Sé que hem de pagar un preu pel fet d'haver triat resistir, i que potser només és qüestió de temps que perdem algú. Però de totes maneres, no hi ha vida sota l'ocupació. Ja ho estàs perdent tot."
Manal Tamimi (Palestina)

La desaparició del seu pare va portar la Janahuy, que aleshores tenia 23 anys i estudiava una Llicenciatura en Cinematografia, a convertir-se en defensora dels drets humans. Juntament amb la seva germana Cristina i el seu germà Francisco, va impulsar una campanya per exigir a l'Estat mexicà la presentació amb vida del seu pare. En la lluita va trobar l'acompanyament d'altres militants de la Fundació Diego Lucero i de la Liga Mexicana para los Derechos Humanos

Ella va estudiar un màster en dret internacional. Actualment és membre del Comitè de Coordinació de la Lluita Popular (PSCC, per les seves sigles en anglès), una organització que aglutina els Comitès de Resistència Popular de Cisjordània. Ha viatjat arreu del món per denunciar les vulneracions dels drets del poble palestí -al Líban, Itàlia, França, Espanya i els Estats Units.

L'any 2009, tant la Janahuy com la seva germana van començar a acompanyar familiars d'altres persones desaparegudes a l'Estat de Michoacán. Progressivament, l'activista va anar acumulant experiències, coneixent i comprenent els processos de memòria, veritat i justícia per a les víctimes de desaparicions forçoses.

La repressió l'ha tocat de prop. Ha estat detinguda en quatre ocasions, i ha estat ferida diverses vegades, una d'elles amb una bala disparada per un franc tirador. Des del gener del 2018, els seus fills Osama i Muhamad es troben a la presó, i s'enfronten a penes d'entre un i quatre anys. La seva neboda és també a la presó des del desembre de 2017.

"No hem escollit ser aquí, però tenim la seguretat que haurem d'afrontar aquesta lluita fins al final amb molta dignitat."
Januhay Paredes (Mèxic)

La repressió l'ha tocat de prop. Ha estat detinguda en quatre ocasions, i ha estat ferida diverses vegades, una d'elles amb una bala disparada per un franc tirador. Des del gener del 2018, els seus fills Osama i Muhamad es troben a la presó, i s'enfronten a penes d'entre un i quatre anys. La seva neboda és també a la presó des del desembre de 2017.

Activitat 9: Ciutats defensores - Persones defensores

Ell és dibuixant i il·lustrador, autodidacta, compromès amb la denúncia de les vulneracions dels drets humans que es produeixen a Guinea Equatorial. Va néixer a Nkoa-Nen Yebekuan (Mikomeseng-Kie Ntem) l'any 1977, però al cap de pocs anys es va traslladar a viure a Malabo, la capital del país.

Poc després d'arribar a Guinea Equatorial, el 16 de setembre de 2017 va ser detingut al carrer i sense explicacions. Aviat va semblar evident que l'arrest estava relacionat amb la sàtira corrosiva de les seves il·lustracions. El dibuixant va ser traslladat a la presó, i va ser acusat de falsificació de diners i intent de blanqueig.

Va residir a la capital fins al 2011, quan la seva parella va trobar a feina a Paraguai i ell també va creuar l'Atlàntic. "Las faldas me llevaron hacia lo loco", bromeja. L'estiu de 2017, la feina de la seva companya va donar a la família l'oportunitat de traslladar-se a El Salvador. Era una bona notícia, però Esono havia de tornar al seu país per gestionar la documentació necessària.

"Mentre Obiang sigui oficialment president de la República de Guinea Equatorial, les relacions amb Espanya sempre seran cordials, bones, institucionals. Són relacions que es van formar en l'època colonial i es mantenen." Ramón Esono (Guinea Equatorial)

A finals de febrer de 2018, la manca de proves i la forta pressió internacional van permetre que sortís de la presó. No obstant això, l'activista va haver de romandre al país encara uns mesos esperant obtenir el passaport en regla que hi havia anat a buscar. Finalment, va aconseguir sortir de Guinea Equatorial al mes de maig. Al llarg de la seva trajectòria, ha rebut diversos guardons.

L'activista va néixer al Senegal, on va estudiar Filologia Hispanoamericana a la Universitat Cheikh Anta Diop de Dakar i havia treballat durant més d'una dècada com a professor d'idiomes i literatura

Durant pràcticament cinc anys va ser obrer del camp d'Almeria. Va treballar en la sembra, recol·lecció i condicionament de fruites i verdures. Per tant, coneix de primera mà què passa al mar de plàstic d'Andalusia. En aquest període, l'any 2004 va aconseguir regularitzar-se, i això li va permetre desplaçar-se durant sis mesos a Lanzarote per treballar en el sector de la construcció.

Va arribar a Espanya l'any 2001. Va anar a parar a La Mojonera, un poble almerienc de menys de 10.000 habitants envoltat de cultius d'hivernacle. De seguida començaria a implicar-se en les lluites sindicals que reclamaven el respecte dels drets dels treballadors i treballadores del camp.

"Hem de canviar el xip i veure'ns com veïns, com persones que s'estan mirant cara a cara i que han d'aprendre moltes coses les unes de les altres. Només així podrem avançar. Però mentre hi continuïn havent guetos, xenofòbia i rebuigs, mai no aconseguirem crear una societat multicultural." Spitou Mendy (Espanya)

Al 2006 va ser designat portaveu territorial d'Almeria del Sindicat d'Obrers del Camp - Sindicat Andalús de Treballadors (SOC-SAT). Des d'aleshores i fins al 2017 treballaria en el marc del SOC-SAT, en la defensa dels drets socials i laborals dels i les obreres del camp d'Almeria en diferents tasques: des de negociacions amb empreses, fins a acompanyaments a immigrants en la seva relació amb les institucions, passant per la formació i les relacions internacionals del sindicat.

Activitat 9: Ciutats defensores - Persones defensores

L'activista és rohingya i va créixer a l'Estat de Rakhine, on vivia - fins l'agost del 2017 - la majoria del milió de rohingyes de Myanmar (anteriorment anomenada Birmania) i on representava gairebé una tercera part de la població. Ja de nen va veure amb els seus propis ulls la persecució dels rohingyes: el seu oncle va ser assassinat per les autoritats de Myanmar perquè tenia una bona educació i influència sobre la població rohingya, i el seu pare va haver de fugir a Bangladesh perquè va ser acusat falsament per les autoritats.

L'any 2004 va poder sortir del país i traslladar-se al Regne Unit, on va sol·licitar asil (actualment és un ciutadà britànic). A Londres, ell no va oblidar-se de la seva comunitat: "Vaig sentir que podia utilitzar la meua posició com a un dels afortunats rohingyes que havien aconseguit fugir del país per ajudar la meua gent a Myanmar."

Tot i que el seu avi havia estat membre del Parlament birmà, com la majoria dels altres rohingya l'activista va veure negat el seu dret a la ciutadania com a resultat d'una llei discriminatòria aprovada l'any 1982. A principis dels 90 va deixar el seu país per poder educar-se: "Les autoritats de Myanmar no em permetien anar a la universitat simplement perquè era rohingya".

"Les atrocitats contra la població rohingya s'han anat produint des de fa molts anys; aquesta ha estat la darrera fase del genocidi." Tun Khin (Birmània)

Al 2005 va néixer la Burmese Rohingya Organisation UK (BROUK), entitat que actualment presideix. En aquell moment, la comunitat rohingya era "invisible, oblidada", en paraules de l'activista. BROUK va sorgir amb l'objectiu de sensibilitzar els països occidentals sobre la situació que vivia la població rohingya a Myanmar. Ell també apareix sovint als mitjans de comunicació i ha intervingut en nombrosos fóruns per alçar la veu en favor de la comunitat rohingya.

Originària de Guadalupe, Arizona, amb pare que havia immigrat des de Mèxic als anys 60 i mare que formava part de la segona generació d'una família també immigrada des del país veí. No se sentia especialment americana, sinó que s'identificava com a xicana. Ja en els seus anys d'institut va començar a involucrar-se en la lluita social, en el marc de la protesta contra la Proposició 187 a Califòrnia, que pretenia retallar considerablement els drets de les persones immigrades.

L'any 2010, l'aprovació de la norma coneguda com a SB 1070 va portar l'activista a mobilitzar-se també a Arizona, a casa seva. Va començar a treballar amb grups locals i, al 2013, va instal·lar-se de nou a l'Estat on havia crescut. Va formar part de l'equip que va dissenyar i llençar la campanya #NotIMore, que tenia com a objectiu lluitar contra lleis migratòries considerades injustes.

Després de l'institut, va passar per la universitat i es va graduar en Sociologia i Llengua anglesa, amb una formació complementària en estudis xicanos. Llavors va marxar del seu Estat per aprendre com treballar en espais de mobilització social. (no hi havia aleshores grans moviments ni organitzacions a Arizona). Va anar primer a San Francisco i després a Nova York.

"El que va ser absolutament crucial al comtat de Maricopa per vèncer al xèrif Arpaio va ser la gent; la mateixa gent que ell atacava i perseguia va ser qui es va aixecar, s'hi va enfrontar i el va fer fora." Marisa Franco (Estats Units)

Actualment, ella centra els seus esforços en el projecte Mijente, que va contribuir a fundar. Mijente és un col·lectiu que es defineix com "pro-latinx, pro-black, pro-woman, pro-queer, pro-poor". Participa també, entre d'altres, en la iniciativa Chinga La Migra -una gira que explica les històries de resistència de les persones immigrades-.

Activitat 10: Drets de les persones refugiades i població migrant

Propostes de targetes de rols

Ets una persona gran amb dificultats per caminar i reps molt suport i ajuda per fer les teves activitats diàries dels teus veïns i veïnes.

Ets l'únic doctor en la teva comunitat i dirigeixes una clínica molt concorreguda. Tens un germà que viu en el país veí i que t'anima que hi vagis a viure amb ell.

Ets una bona estudiant que vols finalitzar els teus estudis a l'estranger. Tot i que els teus pares no tenen bona salut, tu estàs desitjant marxar.

Tens una família monoparental amb dos infants. No tens cap parent a la zona i lluites per sobreviure donat que no pots treballar.

Ets mestre a l'escola primària i has viscut a la zona durant molts anys. Coneixes les famílies i infants de l'escola molt bé i ets una persona respectada per la teva comunitat.

Tens una petita granja i vens la teva collita a la teva comunitat com a mitjà de vida. No guanyes molts diners i lluites per aconseguir-ne més.

Ets una persona amb malaltia mental. Per la teva salut depens de la medicació i necessites acompanyament familiar i supervisió terapèutica. Pertanys a una minoria ètnica del país.

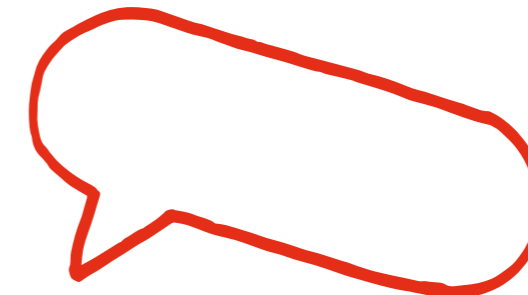
Ets una dona embarassada que està esperant la teva primera criatura i estàs tenint un embaràs complicat. Necessites repòs. Pertanys a una minoria ètnica del país.

Ets un comerciant que dediques a vendre coses de segona mà a la teva botiga. Has engegat un negoci de venda per internet que comença a tenir èxit.

Ets una funcionària que treballa a l'Ajuntament municipal des de fa molt de temps. Ets una de les responsables de gestionar l'administració sanitària a la teva ciutat.

Ets una persona jove sense feina i que acaba de sortir per tercera vegada de rehabilitació per addicció a l'alcohol. La teva família no et vol acollir.

Ets una periodista que treballa al diari digital nacional i estàs amenaçada de mort per haver publicat reportatges denunciant la corrupció del teu país.

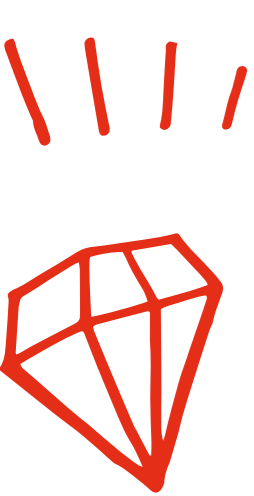

Activitat 10: Drets de les persones refugiades i població migrant

Propostes de situacions i notícies

	Conflicte	Pobresa
Notícia 1	Fa temps que hi ha lluites constants entre dos grups ètnics al teu país. Tot i que les lluites estan localitzades en una part del país, hi ha hagut brots de violència a la teva ciutat on la majoria de persones pertanyen a un dels grups ètnics. La gent té por i procuren quedar-se dins de casa tant com sigui possible. Algunes s'han mogut a altres parts del país.	Vius en un poble d'agricultura que ha patit una sequera severa que afecta a tot el país. El fracàs de collita any rere any ha colpejat el teu poble molt durament, causant pobresa extrema. A banda de l'agricultura, hi ha molt pocs treballs assequibles. Molts joves han marxat per trobar millors treballs en altres parts. Alguns escriuen dient que guanyen més diners a fora.
Notícia 2	La lluita s'ha estès i està arribant a la teva ciutat. L'exèrcit està sent enviat als carrers per mantenir l'ordre. Les autoritats han advertit a la ciutadania ciutadanes sobre el perill de moure's a certes parts del país. Alguns hospitals i escoles han tancat per falta de personal, donat que metges i mestres estan marxant a altres parts del país més segures.	L'economia del país pateix un descens prolongat i hi ha molta por que la situació no millori a curt termini. Els béns bàsics es fan cada vegada més cars. Molts joves i professionals marxen cercant millor fortuna en altres llocs, moltes vegades deixant infants i gent gran. Algunes persones que han trobat feina a l'estranger envien diners i això sosté a les famílies.
Notícia 3	En les últimes setmanes la situació sembla estar sota control i algunes persones s'han atrevit a marxar del país. En el mercat de la ciutat hi ha hagut més moviment. Algunes persones que van marxar han anat tornant. Tot i així altres persones senten que la situació és encara insegura. Ahir anit va haver-hi una explosió a la capital i les causes encara són confuses.	Després de mesos de dificultats severes, sembla que els primers signes de recuperació econòmica apareixen a l'horitzó. S'estan obrint negocis allà on fa uns mesos es tancaven botigues. Algunes persones que van guanyar diners a l'estranger ara estan tornant a casa. Han invertit en una universitat nova, i s'espera que els estudiants portaran nova vida al poble.

Ciutats

Defensores dels Drets Humans

 <http://ciutatsdretshumans.cat/>
 www.facebook.com/ciutatsddhh/
 [@ciutatsddhh](https://twitter.com/ciutatsddhh) #ciutatsddhh

Organitzen:

Participen:

Col·laboren:

